

vencev. Po zadnji štetvi leta 1869 šteje Koroško 336.000 prebivalcev, med njimi 118.000 Slovencev. Dobro tretjine prebivalstva bi deželni zbor ne mogel in ne smel prezirati. — Slednjič je opiral svojo tirjatev na podlago davkov, katere plačujejo Slovenci na Koroškem. Neposrednjega davka plačuje Koroško nad 1 milijon in 120.000 gold., izmed katerih pride na Slovence 401.000 gld., toraj čez tretjino. Če se prištevajo neposredni davki, 78% deželne in velike občinske priklade, pride Slovincem gotovo čez 2 milijona gold. davka plačati. Zdaj pa na to še krvavi davek! Pri vsaki vojaški nabiralni komisiji se lahko izve, da Slovenci, ki so skoro vsi sposobni za vojaščino, dosti več od dobre tretjine potrebnih novincev dajo. Za take krvave in denarne žrtve je Slovincem gotovo pravica zahtevati, da se tudi na njihov jezik ozir jemlje. Govornik tudi opomni, da se toliko govori o „razvoju ustave“. Naj se pa vendar rajši enkrat začne po temeljnih državni postavah ravnati. — Dalje sta izreka „omika ljudstva“ in „prid ljudstva“ vsakemu liberalcu na jeziku. Vsak pameten človek pa mora prevedeti, da je prava omika ljudstva in na to v temeljen prid ljudstva mogoč le na podlagi maternega jezika. Nemcem se je dalo leta 1872. celih 74 tiskanih pôl; naj bi se dali tretjini Slovencev vsaj najmanj 1—2 tiskani pôli, kolikor bi bilo treba za zapisnik meritoričnih sklepov deželnega zbora. — Ta gotovo zmerni in postavno opravičeni predlog še toliko podpore ni dobil, da bi bil prišel do posvetovanja!! Podpirajoči ga vstali so le Einspieler, knezoškof, Pongrac in Jäger. Potem je bil enak prizor, kakor v državni zbornici po izvrstnem govoru poslanca Hermana; — nastala je veselost in smeh!

Deželni zbor Kranjski.

V 3. seji dné 6. decembra je najprej obljubo storil novo izvoljeni Idrijski poslanec Anton vitez Gariboldi. — Potem je deželni glavar poročal, da je presvitli cesar preprijazno sprejel adresno deputacijo vsled 25letnega vladanja in dovolil, da iz tega vzroka osnovana ustanova se imenovati sme cesar Franc Jožefovo ustanovo za obrtnijske šole na Kranjskem; na poziv deželnega glavarja ves zbor zakliče Njegovemu Veličanstvu trikrat slava! — C. kr. deželni predsednik pa dá prebrati cesarjevo pismo dne 3. decembra do ministerskega predsednika vsled 25letnega vladanja v nemškem in slovenskem jeziku; deželni glavar prosi c. kr. deželnega predsednika, naj presvitlemu cesarju zagotovi udanost in zvestobo dežele Kranjske. — Poslancu Karolu Rudežu se dovoli odpust za 14 dni. — Potem se izroči finančnemu odseku prošnja diurnistov deželnega odbora za zboljšanje plače od 1 gld. na 1 gold. 50 kr., — prošnja Kranjskega nemškega učiteljskega društva za enakomerno plačo Kranjskih ljudskih učiteljev z učiteljem v dolnji Avstriji in prošnja slikarja Janeza Šubica za podporo. Peticijskemu odseku se izroči prošnja društva rudarskih akademikov v Leoben-u za podporo, gospodarskemu odseku pa prošnja posestnikov občin Vrhnika, Blatna Brezovica, Bevke, Log, Dragomer, Gorice in Brezovica, da naj se deželni zbor potegne za naglo zvršitev Cornovega grabna na Ljubljanskem močvirju ali vsaj družih potrebnih kanalov. — Prebralo se je potem vabilo Ljubljanske čitalnice k „besedi“ na spomin rojstnega dné Prešernovega. — Dalje je deželni odbor potrdil volitev deželnega poslanca Jožefa Brauneta. — Poročilo deželnega odbora o napravi ponavljalnih šol na Kranjskem se po nasvetu dr. Coste izroči posebnemu odseku, v katerega so bili izvoljeni dr. Bleiweis, Lavrenčič, Toman, Pintar,

Deschmann, Braune in pl. Langer. — Potem je deželni odbor dovolil funkcijske doklade pri zemljiški odvezi služečih političnih uradnikov in konečno se je še poročilo deželnega odbora zarad ustanovitve deželne zaloge slovenskih šolskih knjig izročilo finančnemu odseku.

Mnogovrstne novice.

* Pisem po poštah preteklo leto 1872 je v našem cesarstvu (brez Ogerskega) šlo čez 189 milijonov, korespondenc-kart čez 15 milijonov, časnikov čez 52 milijonov. Družih stvari: paketov z denarjem ali ne z denarjem je šlo po vrednosti za 2670 milijonov gold. — Kolikošen razloček o pisarijah in poštnih pošiljativah med nekdanj in zdaj! Res, da živimo v papirnatem veku.

* Kolera se je v Mnihovem (München) na Parskem iznova tako hudo začela, da mislijo deželni zbor odložiti.

* Vinska letina na Laškem je po poročilu Laškega kmetijskega ministerstva bila v 178 občinah prav dobra, v 649 dobra, v 1903 srednja, v 2197 slaba, v 1701 prav slaba. Bolja kakor lansko leto je bila v 1273 občinah, enaka lanski v 825, slabeja v 4557.

* Konjskega mesa na Francoskem pojedó čedalje več. V Parizu so meseca julija, avgusta in septembra (tedaj v 3 mesecih) zaklali 1558 kónj, lani v tem času le 1046. V Parizu je 40 mesnic za konjsko meso, cena konjskega mesa pa je od lanskega leta od 30 do 50 frankov poskočila na 130 do 150 frankov pri konji.

Naši dopisi.

Iz Gorice 7. dec. — Vaš dopisnik s Krasa je gosp. poslanca barona Tacco-ta, vsaj kar se tiče tega, da je stopil v klub „naprednjaški“ (ne h Kronawetterjevimi demokratom), preostro sodil. Kakor se zdi, je to le taktika, le oportunna politika, da pridobi tam kak glas za kak nasvet naših poslancev v materijalnih zadevah. (V narodnih in političkih v sedanjem stanu reči naši poslarci že tako nič ne dosežejo.) Vsak pa naj sodi to postopanje, kakor mu je ljubo. — Čitali ste gotovo o petardah, ki so počile in ne počile 1. decembra v Gorici. Po pravici povem, da nikakor nismo pričakovali teh otročarij — po sprijaznjenji kralja Viktora Emanuela z našim cesarjem. Karakteristično v več ozirih je pa to, da so si nekateri prizadevali širiti glas, da je petardo „Concordiji“ položil slovensk študent!! Policija in sodnija stvar že preiskujete. Gotovo je, da petarde Goriške so v zvezi s Tržaškimi. — Električna svetloba 1. decembra zvečer z mostovža cerkve sv. Ignacija na Travniku bila je tako borna, da bi bilo bolje, ko bi se bila opustila. Mesto je bilo prvi večer vse razsvetljeno, drugi večer samo Travnik. Edini transparent je bil na oknu nadškofijske kapele z napisom „Deus conservet eum et imperium ejus“ (Bog ohrani njega — cesarja — in cesarstvo njegovo). Na sredi je bila cesarjeva podoba; nad njo Božje oko. — Krasni so bili umetni ognji na gradu (2. nov.). — Dne 1. decembra je bil občni zbor v čitalnici. Nazočih 71 udov. Ker je bil izvoljen (z 38 glasovi) dr. Tonkli za predsednika, zdržali so se „mladi“ voljenja družih odbornikov; 40 društvenikov je volilo potem 5 starih in 2 nova odbornika; poslednja 2 izmed „mladih“. Med „starimi“ in „mladimi“ teče ravno neko poravnavanje. O njega izidu prihodnjič. — Dr. Lavrič se preseli kot odvetnik v Tomin.